

операції в материнському банку шляхом впровадження додаткових параметрів аналітики щодо рахунків обліку вказаних операцій та їх контрагентів — учасників консолідованої групи. Для виключення із консолідованої фінансової звітності наслідків операцій, проведених між дочірніми компаніями однієї групи, слід розробити систему заходів, спрямованих на отримання материнським банком інформації про такі операції за допомогою програмно — технічних засобів, що дозволить на накопичувальній основі збирати інформацію для здійснення регулювальних записів у процесі консолідації фінансової звітності.

### *Література*

1. Інструкція про порядок складання і оприлюднення фінансової звітності банків України: Затверджена Постановою Правління НБУ від 27.12.2007 за № 480 <http://rada.gov.ua>
2. Положення про організацію бухгалтерського обліку та звітності в банківських установах України: Затверджене Постановою Правління НБУ 30.12.1998 за № 566 зі змінами <http://rada.gov.ua>
3. Положення про організацію операційної діяльності в банках України: Затверджене Постановою Правління НБУ 18.06.2003 за № 254 <http://rada.gov.ua>.

**Г. Я Левків, С. М. Лихолат**, канд. екон. наук,  
доценти кафедри менеджменту,  
Львівський державний університет внутрішніх справ

### **ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ В УКРАЇНІ**

*Problems and prospects of application of the newest technologies of studies in higher educational establishments of Ukraine are considered.*

Технологія навчання у документах ЮНЕСКО розглядається як система знань, яка враховує людські і технічні ресурси та їх взаємодію в процесі створення, застосування й визначення викладання і засвоєння знань. Діюча розгалужена класифікація технологій навчання включає в себе економічні, інформаційні, соціальні, технічні, педагогічні, психологічні та управлінсько-організаційні напрями. Ефективність останніх розширює можливості використання усіх інших технологій навчання.

Використовуючи новітні технології навчання реалізовується мета якості європейських стандартів та доступності освіти, внаслідок чого актуальними завданнями на цьому шляху є: розвиток системи освіти упродовж життя; інтеграція освіти і науки; удосконалення системи зовнішнього незалежного оцінювання у напрямі якості і доступності освіти.

Одним із важливих завдань Болонського процесу є впровадження, розвиток і підтримка системи навчання упродовж життя. Ефективним шляхом є широке використання можливостей дистанційної освіти. Це знайшло відображення у ряді документів, прийнятих у Європі за останнє десятиліття. Зокрема, у Резолюції Ради Європи від 13 липня 2001 року «Про електронне навчання» перед країнами-учасницями поставлено завдання «використовувати потенційні можливості мережі Інтернет, мультимедійних і віртуальних засобів для більш успішної й швидкої реалізації навчання як основного принципу освіти. Використання електронних технологій у сфері освіти дозволяє значно зменшити витрати на підготовку спеціалістів.

Інтеграція освіти і науки є важливим фактором підвищення ефективності та якості вищої освіти так як поєднує дослідницькі і навчальні програми у сучасному університеті, та є важливим принципом Болонського процесу, який реалізується у декількох аспектах: підвищення якості навчання (навчання через дослідження); отримання ВНЗ альтернативних джерел прибутку; перехід до «діалогового» процесу навчання (реалізація моделі «суб'єкт-суб'єкт» у взаємовідносинах «викладач-студент»); розширення можливостей працевлаштування для випускників ВНЗ, які брали участь у дослідницьких проєктах, зокрема, у напрямі аудиту, на замовлення суб'єктів різних секторів економіки (державного, підприємницького чи неприбуткового).

Інтенсивний розвиток комп'ютерної техніки дав відповідний поштовх започаткуванню, а відтак і удосконаленню методів аудиту в комп'ютерному середовищі. З розвитком комп'ютерної техніки і сучасних інформаційних технологій за останні десятиріччя посилилася тенденція зростання обсягів фінансово-економічної інформації, доступної для використання різними категоріями користувачів — акціонерами, інвесторами, кредитними і страховими організаціями тощо. Водночас, зросла потреба в забезпеченні належної достовірності та якості фінансово-економічної інформації, яка потрапляє на ринок і може розглядатися як специфічний товар.

Отже, на перший план у здобутті ґрунтовних знань виходить саме бізнес-чинник. Професійна підготовка студентів — в ідеальному варіанті — має максимально повно гармонізувати навчальний процес, наукові досягнення з ІКТ і потреби ринку. Безу-

мовно, зміст та якість вищої освіти залежать від рівня впровадження інформаційно-комунікаційних технологій.

Саме тому необхідно звернути увагу на перегляд як традиційних джерел інформації для підготовки курсів у напрямі аудиту та прийнятті управлінських рішень (спеціалізована література, періодичні видання, семінари), так і нетрадиційних (нові On-line джерела: електронні бібліотеки; Web-форуми; телеконференції; Web-сайти університетів; інформаційні агентства; On-line бази-даних, або бази даних на CD, зокрема, програми «1С Підприємство 8.0»).

Сучасні технології, зокрема, програма «1С Підприємство 8.0», суттєво вплинули і на підходи до проведення занять. Це перехід від проведення занять традиційним способом («викладач» — читання лекцій → «студент» — конспектування) до проведення занять з новітніми підходами («викладач» ↔ «студент» ↔ «студент») на базі інтерактивних методів, Case study, Computer simulation, On-line курси, електронні підручники, вихід за межі університету (наприклад, науково-практична конференція).

Одними з найбільш ефективних методів навчання є Case study та комп'ютерні симуляції (навчальні ділові ігри, побудовані на базі спеціального програмного забезпечення, наприклад: програма «1С Підприємство 8.0»). Якщо case study — це метод навчання на основі аналізу реальної ситуації в бізнесі, то комп'ютерні симуляції є фактично динамічними кейсами, у яких ситуація не фіксується, а кожного разу моделюється викладачем.

Отже, виникає потреба створення семінарів для викладачів, які б давали огляд технологій; тренінгів в плані інтегрування «технологій» в курс (програму), з метою їх відповідності стилю та методам викладання, а також вміння викладача зламати пасивність слухача. Ефективним методом навчання є проведення занять лекторами-теоретиками і лекторами-практиками одночасно, а також запрошення на заняття представників бізнесу у якості guest-speakers. Але, на жаль, існує ряд труднощів впровадження інноваційних технологій у вищих навчальних закладах (бар'єри). На даний час діючий стандарт у вигляді переліку дисциплін нормативної і вибіркової частини навчального плану вищих навчальних закладів, який розроблений науково-методичною комісією з менеджменту, не дає можливості активно впроваджувати нові інформаційні технології і дисципліни в учбовий процес.

Існує дублювання вивчення дисциплін у середній школі і вищому навчальному закладі у блоках гуманітарних і соціально-економічних дисциплін.

Навчальні заклади мають суттєві фінансові обмеження на впровадження інформаційних технологій.

Труднощі доступу до мережі Інтернет.

Часто викладачі не мають достатньо часу та підготовки, щоб використовувати нові інформаційні комп'ютерні технології, які розвиваються та змінюються дуже швидко. Досить розповсюдженою є ситуація, коли слухачі орієнтуються у питаннях використання інформаційних технологій, зокрема джерел інформації, краще, ніж викладачі.

Відірваність навчальних закладів від реальних бізнесових проблем.

У державному вузі немає стимулу до впровадження нових технологій. Більша частина нововведень — просто ініціатива викладача, що не підтримується фінансово.

Навчальним закладам не вистачає ні навчальних ігор, ні навчальних посібників — як друкованих, так і електронних. Потрібні демо-версії навчальних програм, зокрема, програми «1С: Підприємство 8.0».

Викладачам часто не вистачає кваліфікації на межі різних спеціальностей, наприклад, маркетинг + ІТ + право. Потрібні семінари за «змішаною» тематикою. Викладачів необхідно стимулювати дивитися навколо — на суміжні дисципліни.

Подолати такі перешкоди можливо шляхом привернення уваги керівництва вищих навчальних закладів до необхідності стимулювання викладачів щодо впровадження новітніх технологій і інноваційних методів; активізувати пошук співробітництва з такими організаціями, які можуть забезпечити тренінг викладачів; надати доступ до інформаційних ресурсів (наприклад, інформаційно-ресурсний центр програми «1С: Підприємство 8.0»), допомогти у пошуку фінансування проєктів; сприяти розвитку бібліотек, як інформаційно-ресурсних центрів; підтримувати зв'язки з практиками; створювати консультативні проєкти; залучати до проведення занять представників компаній, які пропонують сучасні ІТ-рішення на українському ринку, або успішно впроваджують сучасні інформаційні технології; розробка спеціальних інформаційних систем, орієнтованих на внутрішню регламентацію аудиторської діяльності із застосуванням внутрішньофірмових стандартів.

Підвищення ефективності діяльності будь-якого суб'єкту залежить від впровадження новітніх засобів контролю, зокрема, програми «1С: Підприємство 8.0» на всьому шляху (від вивчення у вищих навчальних закладах до застосування на практиці).

## Література

1. Аудит без аудитора // Дебет — Кредит. — 2005. — № 49. — с. 42.
2. Рубан Н. І. Аудит ефективності: надбання, проблеми, перспективи // Фінансовий контроль. — 2007. — № 6. — С. 4—7.
3. Незалежний і державний фінансовий аудит як складники професійної та управлінської діяльності // Науковий вісник ДАСОА. — 2008. — № 1.
4. Вітчизняний ринок ІКТ підвищує вимоги до підготовки фахівців. <http://www.niss.gov.ua/Monitor/>.
5. Традиційні і нові технології у навчальному процесі. <http://www.management.com.ua/>.

**Н. О. Литвиненко**, аспірант кафедри обліку та аналізу,  
Національний університет «Львівська політехніка»

### **ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОБЛІКУ І КОНТРОЛІ ВНУТРІШНІХ РОЗРАХУНКІВ**

*As a result of the research some imperfections, which complicate the use of information systems for the purpose of accounting transactions with other components of the same entity and transactions between the related parties were designated. Some suggestions, which concern the forming of the directory for accounting entity and related parties in the accounting software, were given.*

В Україні має місце тенденція до швидкого поширення сучасних інформаційних технологій в обліку, контролі та управлінні різними суб'єктами господарювання. Звідси, управління підприємством та прийняття рішень без системного підходу застосування інформаційних технологій унеможливорює ефективну організацію обліку і контролю на підприємстві.

Проблему системного підходу в застосуванні інформаційних технологій при аналізі діяльності підприємства досліджувала Нескорородева Т. В., моделі, методи та інформаційні технології економічного моніторингу і управління фінансовими ресурсами ієрархічних бізнес-структур вивчала Сліпченко О. В. Практичні підходи до ведення автоматизованого обліку на підприємстві досліджували такі автори, як Горщар В., Давидова Т., Осадча М., узагальнений огляд бухгалтерських програмних продуктів із зазначенням переваг та недоліків кожного з них здійснила економічний експерт газети «Бухгалтерія» І. Солодченко. Проте, питання